

[Christmas Møller.]

Standpunkt, at man kan give udtrykkelig Tilladelse til, at Valutaattester kan overdrages. Der er efter min Opfattelse heller ingen Tvivl om, at dette Standpunkt er det rigtige, og at man aldeles ikke kan skruer Spørgsmaalet om Valutaattesters Overdragelse eller Girering op i det Plan, hvori det i Kritikken angaaende hele Ordningen er skruet op.

Lad os først se paa, hvilke Tal det drejer sig om. Ministeren har allerede nævnt dem. For 1938 en halv Snes Millioner Kroner, for 1939 17 Mill. Kr., rundt regnet 1 pCt. af vor Import. Jeg tror ikke, Ministeren nævnte, hvor store Fortjenesterne havde været paa Overdragelse af Valutaattester, men jeg tror ikke, jeg tager meget fejl, naar jeg siger, at man i kyndige Kredse regner med, at den Fortjeneste, der har været paa Overdragelse af de 14—15 Mill. Kr. Valutaattester, har været paa omkring 1 Mill. Kr. Hvis det er rigtigt, at den Fortjeneste, der foreligger, er paa 1 Mill. Kr., er Forholdet jo dog dette, at alle de Betragninger, der er anstillet om de meget høje Procenter, som er tjent, og om, hvorledes Valutaen kunde have indbragt kolossale andre Beløb, ved at den var blevet stillet direkte til Eksportørernes Raadighed, er Betragninger, som ingen Steder hører hjemme.

Dernæst vil jeg gerne sige, at med Hensyn til Spørgsmaalet om Overdragelse og Girering af Valutaattester gaar man paa Forhaand ud fra i hele den Kritik, man stiller op, at Forholdet er dette, at saadan Overdragelse og Girering absolut fordyrer Varerne. I mangfoldige Tilfælde vil Forholdet utvivlsomt være dette, at en Valutaattest f. Eks. paa et Beløb af 100 Kr. eller nogle Hundrede Kroner overdrages, fordi det kan være formaalstjenligt for Importøren at faa dette Beløb lagt til de 1 000 Kr. eller 1 200 Kr., han har, eller et større Tal maaske, saaledes at han kan tage et bestemt Parti Varer hjem, og hvis han da maa give 10—15 pCt. for Valutaattesten, saaledes som man siger det, saa vil det i mangfoldige Tilfælde gaa fra hans egen Avance og ikke virke prisfordyrende, saaledes som man har nævnt.

Men dernæst vil jeg gerne sige, at der for mig slet ikke kan være nogen som helst Tvivl om, at i det Øjeblik man mente, at Overdragelse af Valutaattester satte prisfordyrende ind, maatte man kunne anvende de almindelige Regler, vi har i Prisbekendtgørelsen, ogsaa paa dette Omraade.

Det er klart, at det, der stikker i Øjnene paa hele dette Omraade, er det Forhold,

at efterhaanden maaske en Række Personer indretter sig paa at beholde deres Importtal, modtager Valutaattester i Henhold til dette og saa kun overdrager dem. Derfor har jeg da ogsaa før sagt, at det maaske var muligt og rimeligt at foretage en generel Gennemgang af dem, der faar Valutaattester, fordi et System som dette saa let fryser fast paa en Maade, vi ikke kan være tjent med.

Endvidere vil jeg gerne over for de Tanker, der har været fremme om at komme saa meget som muligt til Livs af de Urimeligheder, Ordningen kan skabe, sige, at naar man fra visse Sider, baade nu og tidligere, har stillet Forslag om, at Valutaattesterne skulde stilles til Auktion, tror jeg, dette er et meget daarligt Forslag, og jeg kan i hvert Fald ikke anbefale, at man gør det — de Tal, vi har, ca. 1 700 Mill. Kr.s Omsætning af Valutaattester og 1 Mill. Kr.s Fortjeneste, giver heller ikke megen Basis derfor. Dernæst kan der heller ikke være nogen som helst Tvivl om, at kapitalstærke Firmaer, at Kapitalsammenslutning vil kunne benytte Situationen til at prøve paa at blive Monopolister paa det paagældende Importomraade, maaske ikke for at tjene særlig nu — det kan maaske andre Forhold forbyde —, men for at være Monopolister et Stykke Tid, saa at det senere under friere og bedre Forhold vil kunne udnyttes; i hvert Fald vil det kunne betyde, at man i meget stor Udstrækning slaar andre ned og tvinger Handelen til kun at gaa over den, som har tilstrækkelig Kapital til at byde Valutaattesterne op. Det er der for mig ikke nogen som helst Tvivl om, og derfor maa jeg tilstaa, at var Forslaget daarligt før Krigen, er det endnu ringere nu, ja, det er fuldkommen uanvendeligt.

Derimod synes jeg, at en almindelig Gennemgang af Importørernes Stilling og Importgrundlaget er noget, der kan tages op til Behandling og Drøftelse, ligeledes Avancebegrænsning, som der allerede er peget paa, og det, som Handelsministeren allerede har sagt, han vilde, og som allerede bliver udført, at i det Øjeblik man gennem længere Tid kan se, at bestemte Importører afsætter Valutaattester og ikke bruger dem i deres egen Forretning eller ikke har nogen egen Forretning, hvad der vel ofte er Tilfældet, da skal deres Importtal nedsættes og deres Valutaattesttildeling begrænses.

Jeg tror derfor, man maa sige, at den Redegørelse, Handelsministeren har givet for, hvorledes han agter at administrere Ordningen, og hvorledes han i Henhold til Bekendtgørelsen handler i Overensstemmelse